

נוסח ההפרשה

לוקח קצת יותר ממאהית מן הפירות (מכל סוג של פרי או ירק שרוצה להפריש עליהם). מניה חתיכה זו בצד הפירות, ואומר את הנוסח שלහן.
אם מדובר בטבל ודאי אומר תחילת ברכה זו:

**ברוך אתה ייְהוָה מלֵך הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קָרַשְׁנוּ בְמִצְתֵּינוּ וַצָּוָנָה לְהַפְּרִישׁ תְּרוּמוֹת
ונמעשרות:**

כעת אומר נוסח זה (גם בטבל ודאי וגם בדמאי או בספק טבל):

מה שהוא יותר מאשר ממאהמן הכל שיש כאן הרי הוא תרומה גדולה באפסון, והאחד ממאה שנשאר כאן עם תשעה חלקים כמוות, הצד העליון של הפרות הלו, הרי הם מעשר ראשון. אותו אחד ממאה תשעתיו מעשר ראשון הרי הוא תרומה מעשר. עוד תשעה חלקים כאלה הצד התיכון של הפרות הרי הם מעשר שני, ואם הם חיבים במעשר עני – הרי הם מעשר עני

אם יש מעשר שני ודאי – פודה בברכה (אם ספק, פודה ללא ברכה). ואומר:

ברוך אתה ייְהוָה מלֵך הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קָרַשְׁנוּ בְמִצְתֵּינוּ וַצָּוָנָה לְפָדוֹת מַעַשֵּׂר שְׁנִי:

ואומר גם בטבל ודאי וגם בדמאי וגם בספק טבל:

**מעשר שני זה, והוא וחמשו, הרי הוא מחלק על פרוטה אחת מן המטבע שייחרתי
לפדיון מעשר שני:**

הדין המקורי: נתונים מעשר ראשון
ללא.

כיום: את המעשר הראשון, אין
אוכלים בעצמנו (הוא חולין, ואין לו
שיכול להוציא שהוא לו [בטבל ודאי,
יש המהדרים לתת לו]).

1	2	3	4	5	6	7	8	9

תרומה גדולה +
תרומות מעשר.
הדין המקורי:
נתונים לכחן.
כיום: בשקייה
בפה.

בשנים א, ב, ד, ה: מעשר
שני: מחללים את המעשר
בפרוטה לאחר החילול,
פירוט מעשר שני הופכים
לחולין.

בשנים ג, ו: מעשר עני: אין פודים במטבע.
**בספק טבל, די לקבוע את המעשר, ונינתן
לאוכלו בעצמנו** (אין צורך לתחזו לעני, כי
המושגיא מחבירו עליו הראייה).
**בטבל ודאי, מפרשים בפועל את המעשר,
וננתנים לעני.**

לסבירו: לוקחים קצת יותר מ-
1/10; אומרים את נוסח
ההפרשה. שמים את הקצת
יותר מ-1/10 בשקית בפח
(תרומה גדולה + תרומות מעשר.
מעשר ראשון אוכלים בעצמונו).
בשנים א, ב, ד, ה – מעשר שני –
מחללים מעשר שני במטבע.
בשנים ג, ו – מעשר עני – בספק
טבל: אוכלים בעצמונו; בטבל
ודאי: נתונים לעני.

שוו"ת מנהת שלמה חלק א סימן סב

נראה שככל המפריש תרו"מ צריך לדעת שהתרומה ותרומות מעשר הן קודש וממון כהן ומה שמאבדין אותן הוא רק מפני שבזה"ז אסור לאוכלן, וכן מעשר ראשון שייך ללו' ומעשר עני לעניים, ואז אמרינן שפיר שאף אם מפריש שלא ע"מ ליתן מ"מ הפירות שפיר מותקנים מאיסור טבל, אבל מי שאומר רק נוסח הפרשה מבלי לדעת כלל מכל הנ"ל, אלא רק יודע שצרכיהם להפריש מעט יותר מאשר ממאה ולומר איזה גנוסח ולהפסידו כערלה וככלאי הכרם וכל השאר גוטל לעצמו, נמצא שחלוים והעניים לא זכו כלל בהrk קריית שם אם ניכר הדבר שאיןנו מעלה כלל על דעתו שבאמירה זו הוא חלק חמישית מפירותיו לאחרים, וכיון שכן חשבני דין זו הפרשה והפירות נשארין בטיבלן. כמו שזהו הפסיקים לעניין ביטול חמץ שהוא כל חמירא ואין יודע שمبטל ומפרק בכך את חמוץ דלא כלום הוא וזה גם כאן...

ולפי דברינו נראה שגם המונחים על הפרשת תרומות ומעשרות כיוון שם רק שלוחים של בעל הפירות נכון מאד שילמדו את בעל הפירות למען ידע שע"י ההפרשה הם מזוכים אחד מעשרה לשפט לוי ועוד אחד מעשרה לעניים, שהרי אם אלו יודעים ברור שהבעה"ב אינם יודע מזה והוא רק מסכים להפסיד מעט מהפירות ותו לא מידי, אך אפשר שהמנונה יהיה בעליים לחלק אחד מחמשה מהפירות לאחרים, ואם באמת אינם זוכים הרי אמרן דמסתבר דין זה החשיב כלל הפרשה.

חזקון איש דמאי – סימןטו אות ו ד"ה וכן ע"ה שאמר

וכן ע"ה שאמר לחבר לתקן את כריין, הולך החבר ותורם ומעשר כדין, וא"צ החבר לבאר לפני הע"ה מה שיעשה אלא כל שסמרק המשלח דעתו למעשה השליה חשב שליחות אף שנעלם ממנו פרטיהן של הדבר וריצוי לדבר סתום הוא ריצוי ואין ידיעת פרטיות מעכבות וכן הדין בכל מכירות והקנות.